

Posudek na diplomovou práci Bc. Lenky Sedláčkové Kulturní spolky ve Vlašimi po roce 1945

Mezi studenty se při vytváření diplomových prací velké oblibě těší různá regionální témata, což má své nepopiratelné výhody. Objem materiálů student obvykle je schopen zvládnout, výrazně mu pomáhá důvěrná znalost prostředí, což se projevuje v případě orálněhistorických prací i snadným získáváním narátorů. Samozřejmě jisté nebezpečí představuje přílišné osobní autorovo zaujetí, které brzdí skutečnou analýzu a kritiku a proměňuje diplomovou práci spíše na oslavný paján. Někdy se také přes veškeré úsilí ukáže zvolené téma jako málo nosné, zejména když chybí dostatek písemných pramenů (což bohužel bývá spíše pravidlem než výjimkou). Jen zkušenější nebo mimořádně talentovaní autoři také dokážou regionální problematiku zpracovat takovým způsobem, že zaujme i čtenáře osobně nespojené s danou lokalitou a v rámci drobné sondy odhalit pozoruhodné souvislosti s obecnou platností (viz Josef Petráň v jeho pracích o Ouběnicích).

Text Lenky Sedláčkové je ilustrací předností, ale především slabin regionálně úzce vymezené tematiky diplomových prací. Navíc se jí nepodařilo využít dostatečně své místní kontakty k získání většího počtu narátorů a případně k dohledání některých informací neuložených v archivech.

Pouzí dva narátoři jsou na diplomovou práci opravdu žalostně málo, i když se jedná o mimořádně zajímavé osobnosti. Samozřejmě fondy Státního okresního archivu Benešova nemohly přinést v této věci žádoucí záchranu, i když je třeba ocenit autorku, že je využila.

Šťastně nebyla zvolena ani základní struktura celé práce – zasazení do širšího kontextu vývoje spolků na našem území nebo do širších geograficko-historických souvislostí se opravdu nemůže považovat za jakoukoliv teorii. Velmi jednoduchou a požadavkům kladeným na magisterskou diplomovou práci jen částečně odpovídající podobu má i kapitola věnovaná metodologii. Závěr je pak ve skutečnosti jen jakýmsi resumé – nezdá se ostatně, že by autorka k něčemu hlubšímu dospěla, žádnou originálnější otázku si ani nepoložila.

Sama autorka uvádí, že pro ní osobně byla práce přínosem především proto, že „zase poznala kousek z bohaté historie [...] rodného kraje a města“. Dalším čtenářům však nenabídla jediný důvod, proč by se o stejné téma měli zajímat i oni, přesahy k obecnější tematice se zde prakticky nevyskytují. Nelze se pak divit, že celek pak nejspíše připomíná materiál pro Zpravodaj města Vlašimi, ale nikoliv studii dokazující skutečnou schopnost samostatně vědecky zpracovat určité téma. Navíc i pro onen hypotetický první účel vykazuje předložený text až příliš mnoho bílých míst. Zarazilo mne například, že autorka nebyla schopna získat jakékoliv bližší údaje o činnosti vlašimských divadelních ochotníků v 70. – 80. letech 20. století. To opravdu ve Vlašimi nelze najít ani jejich pravidelné diváky, kteří by dokázali aspoň informovat (byť subjektivně) o konkrétní podobě jejich vystoupení, o úrovni výpravy, o zájmu diváků apod.?

Samozřejmě je velká škoda, že několik let před vytvořením předložené práce zemřel jeden z nejvýznamnějších činitelů vlašimského kulturního života Jan Svoboda, člověk s nesmírně zajímavým a temným životním příběhem. Jeho osobnost by bezpochyby samotná stačila na mimořádně zajímavou diplomovou práci, která by mohla vylíčit přerod mladého patrně zcela fanatického příznivce ideologie nacionálního socialismu, aktéra pokusu o atentát na Edvarda Beneše a předního funkcionáře Kuratoria pro výchovu mládeže na nadšeného regionálního badatele, po mimořádně dlouhém, sedmáct let trvajícím pobytu ve vězení. J. Svoboda ovšem o svém věznění a zejména o jeho příčinách z vcelku pochopitelných příčin zarytě mlčel a maximálně zřejmě se snažil vzbuzovat dojem, že byl vězněn jako odpůrce komunistického režimu. Nicméně zmínka o tomto poměrně bizarním životním osudu je patrně tím nejzajímavějším prvkem celé diplomové práce L. Sedláčkové a podle mého názoru by autorka udělala nejlépe, kdyby svou diplomovou práci věnoval právě této osobnosti, i když by se tím asi poněkud vzdálila své snahy oslavit město Vlašim.

Nechci Lence Sedláčkové upírat zápal pro věc i upřímnou snahu, ale je velkou otázkou, zda tyto vlastnosti na úspěšné obhájení diplomové práce na vysoké škole mohou stačit. Bohužel se totiž nedá říct, že by zvolené téma dokázala zpracovat na dostatečné úrovni, potřebné k obhájení práce, což je dáno i zmíněnými úskalími regionální problematiky. Podle mého názoru jen zcela mimořádný výkon při obhajobě, v němž by prokázala schopnost kreativního uchopení tematiky kulturních spolků ve Vlašimi po roce 1945, by umožnila hodnotit diplomovou práci alespoň stupněm **dobře**.

Doc. PhDr. Martin Franc, Ph.D.